

QR-kode

[Link til materiale](#)

# Fra fængsel til frihed

|               |                                                              |
|---------------|--------------------------------------------------------------|
| Læremidlet    | Fra fængsel til frihed                                       |
| Medietyper(r) | TV-udsendelse (30 min.)                                      |
| Fag           | Dansk                                                        |
| Målgruppe     | 1.g i de gymnasiale uddannelser                              |
| Nøgleord      | Litterære skrivelser, synsvinkler, fortælle teknik, noveller |

## Fagligt fokus

Med udgangspunkt i tv-udsendelsen skriver eleverne korte litterære øvelser i novellegenren med særligt fokus på forskelligartede personbundne synsvinkler.

## Ideer til undervisningen

Underviseren kan følge de nedenstående undervisningsforslag eller blot bruge dem som inspiration eller supplement til at udarbejde egne undervisningsøvelser.

**A.** Underviseren tildeler eleverne tv-udsendelsen, som på elementær og spændende vis fortæller en almenmenneskelig historie. Eleverne ser udsendelsen individuelt derhjemme som forberedelse og tager noter.

**B.** Træk på klassen lod mellem alle eleverne om at besvare én af følgende opgaver. Er der fx 22 elever i klassen vælges der mellem 11 af de 15 nedenstående opgaver, sådan at hver opgave besvares af 2 elever (er klassens elevantal ulige besvarer én enkelt gruppe bestående af tre elever samme opgave):

1. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas og hans liv, som det ser ud et halvt år efter tv-udsendelsens slutning, og hvor synsvinklen er hans egen ("jeg-fortælling").
2. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas, hvor synsvinklen er hans kates ("jeg-fortælling").
3. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas, hvor synsvinklen er hans teenage-søns ("jeg-fortælling").
4. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas, hvor synsvinklen er hans fraskilte hustru ("jeg-fortælling").
5. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas, hvor synsvinklen tilhører en enlig kvinde på 30-40 år, som Thomas først møder på nettet, og senere på en date på

en café og så (måske?) endnu senere i hendes eller hans hjem ("jeg-fortælling") – Jeg-personens vurdering af Thomas skal ændre sig undervejs

6. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) som set gennem en synsvinkel der tilhører Thomas' gamle misbrugsvenner fra bænken. Inddrag hvordan de oplevede hans mordforsøg på en fra gruppen. Synsvinklen skal være et "vi", selv om det kun er én af dem, der faktisk taler (men mener at gøre det på alles vegne i gruppen).

7. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas, der fortæller i en narkotikarus (i udgangspunktet en form for "jeg-fortælling", men den kan være ustabil og "syret").

8. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas, hvor synsvinklen er objektiv/observerende og blot gengiver de udsagn, der falder under frokosten på den arbejdsplads, hvor Thomas er blevet fyret dagen før (chefen, som fyrede Thomas, er ikke med omkring frokostbordet).

9. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas, hvor synsvinklen er objektiv/observerende og blot gengiver de udsagn, der falder under frokosten på den arbejdsplads, hvor Thomas er blevet fyret dagen før (chefen, som fyrede Thomas, er med omkring frokostbordet).

10. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas, hvor synsvinklen er fx en socialrådgivers personlige tanker om klienten Thomas (socialrådgiveren er "jeg-fortæller").

11. Skriv en faglig vurdering (1 ns.) af klienten Thomas, en rapport lavet af socialrådgiveren (dvs. i et upersonligt, konstaterende og objektivt sprog).

12. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas med en alvidende ("guddommelig") synsvinkel – fortællerens grundtone er ironisk og overbærende.

13. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas med en alvidende ("guddommelig") synsvinkel – fortællerens grundtone er medfølende og oprevet.

14. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas med en alvidende ("guddommelig") synsvinkel – fortællerens grundtone er vred og fordømmende.

15. Skriv en kort novelle (1-2 ns.) om Thomas med en alvidende ("guddommelig") synsvinkel – fortællerens grundtone er samfundskritisk og saglig.

**C.** Ved lektionens slutning sender alle elever elektronisk deres novelle til underviseren, som elektronisk sender alle novellerne til alle eleverne før næste lektion.

Hvert "par" (de to elever der har besvaret samme opgave) læser som hjemmearbejde til næste lektion hinandens korte noveller grundigt. Desuden skimmer alle elever alle de skrevne noveller.

Tilbage på klassen sætter hvert "par" sig sammen og diskuterer, hvorfor og hvordan de har løst opgaverne forskelligt.

I anden halvdel af denne lektion diskuteres det samlede forløb på klassen, og der samles op på erhvervede indsigter og erfaringer. Underviseren er hovedsagelig ordstyrer.

**D.** I løbet af arbejdet med synsvinkelsøvelser og novelleskrivning har eleverne måske selv fået ideer til en novelle fortalt fra en spændende synsvinkel, så forløbet kan eventuelt afsluttes med en kreativ skriftlig opgave, som underviseren bedømmer med en karakter. Eventuelt er opgaven blot en supplerende "fri" opgave i tilknytning til et stilesæt, der ellers omhandler ét eller flere helt andre emner.